

Μονοήμερα Προγράμματα ΚΠΕ Λιθακιάς Ζακύνθου 2016-17

«Θαλασσοσοφίες»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες του Νηπιαγωγείου και υλοποιείται στο σχολείο. Έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία. Οι θεματικές του αφορούν:

- τις σχέσεις των θαλασσίων ειδών
- τις προσαρμογές και τις στρατηγικές επιβίωσης και εξέλιξης που αναπτύσσουν τα είδη
- τις τροφικές αλυσίδες και τη σημασία τους
- την ανάδειξη της σημασίας της βιοποικιλότητας
- τη μελέτη βιότοπου των απειλούμενων ειδών

«Ανακύκλωση σημαίνει... το παιχνίδι μας μαθαίνει...»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες του Νηπιαγωγείου και υλοποιείται στο σχολείο. Είναι Πιλοτικό (υλοποιείται για πρώτη φορά). Μέσα από παιχνίδια, τραγούδια και πολυμεσικό υλικό οι μικροί μαθητές/τριες μαθαίνουν για την Ανακύκλωση και για τη σπουδαιότητα της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών σε θέματα περιβάλλοντος.

«Θαλάσσιο Περιβάλλον – Απειλούμενα είδη»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες της Γ', Δ', Ε' και Στ' Δημοτικού, τους μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου και υλοποιείται στους χώρους του ΚΠΕ Λιθακιάς.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος προσεγγίζονται με παρουσιάσεις, βίντεο, παιχνίδια και εργαστήρια:

- Το θαλάσσιο περιβάλλον: Οι λειτουργίες που αναπτύσσονται στα θαλάσσια οικοσυστήματα και οι δυσλειτουργίες που παρουσιάζονται σε αυτά λόγω των ανθρώπινων παρεμβάσεων
- Τα απειλούμενα είδη και η μείωση βιοποικιλότητας: γνωριμία με τα απειλούμενα είδη, με έμφαση στη χελώνα caretta-caretta, στη μεσογειακή φώκια monachus-monachus και στα θαλασσοπούλια
- Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου: ανάπτυξη της σημασίας ύπαρξης της προστατευόμενης περιοχής για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τη βιώσιμη ανάπτυξη

«Ελιά – Λάδι – Ο ελαιώνας ως οικοσύστημα»

Το πρόγραμμα προσφέρεται από 15 Νοεμβρίου έως τέλη Ιανουαρίου στους μαθητές/τριες της Ε' και Στ' Δημοτικού, τους μαθητές/τριες του Γυμνασίου και του Λυκείου και υλοποιείται στους χώρους του ΚΠΕ Λιθακιάς.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος προσεγγίζονται με παρουσιάσεις, βίντεο, παιχνίδια και εργαστήρια:

- Η ιστορία της ελιάς: μια μικρή ανασκόπηση στην προέλευση της ελιάς, σε μυθολογικά στοιχεία και στην ελαιοκαλλιέργεια στην Αρχαία Ελλάδα
- Η καλλιέργεια της ελιάς σήμερα και η διαδικασία παραγωγής ελαιόλαδου
- Ελαιόλαδο και Υγεία: Η συμβολή του ελαιόλαδου στην υγεία, φαρμακευτικές και θεραπευτικές ιδιότητες, γιατροσόφια με βάση το ελαιόλαδο
- Τα υποπροϊόντα της ελιάς
- Λιπάσματα, φυτοφάρμακα και βιολογικές καλλιέργειες
- Ο Ελαιώνας σαν οικοσύστημα: χλωρίδα και πανίδα του ελαιώνα και ομοιότητες με τα φυσικά μεσογειακά οικοσυστήματα

«Ο Σεισμός σα φυσικό φαινόμενο – Επιπτώσεις – Μέτρα Προστασίας»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες της Ε' και Στ' Δημοτικού, τους μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου και υλοποιείται στους χώρους του ΚΠΕ Λιθακιάς.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος προσεγγίζονται με παρουσιάσεις, βίντεο, παιχνίδια και εργαστήρια:

- Η ιστορική αναδρομή των μεγάλων σεισμών στον κόσμο και στη Ζάκυνθο.
- Η γεωλογική προσέγγιση του φαινομένου και ανάλυση των σεισμοτεκτονικών διαδικασιών στον Ελλαδικό χώρο
- Οι επιπτώσεις των σεισμών στο φυσικό περιβάλλον, στο ανθρωπογενές περιβάλλον και στον άνθρωπο.
- Τα μέτρα προστασίας πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό

«Οικολογικό αποτύπωμα και Υπερκατανάλωση»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες της Στ΄ Δημοτικού, τους μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου και υλοποιείται στο σχολείο. Το πρόγραμμα στοχεύει στο να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες την έννοια του οικολογικού αποτυπώματος και σε ποιο βαθμό καθένας από εμάς καταναλώνει τους «πόρους» της γης σε εκτάρια παραγωγικής γης.

«Περιπατητικές Διαδρομές στην πόλη της Ζακύνθου»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες της Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού, τους μαθητές/τριες του Γυμνασίου και του Λυκείου και υλοποιείται στην πόλη της Ζακύνθου. Το πρόγραμμα αποτελεί διαθεματική μελέτη των αλληλεπιδράσεων ανάμεσα στους κατοίκους της πόλης της Ζακύνθου και το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον τους προηγούμενους αιώνες και σήμερα.

«Περιβαλλοντικό Μονοπάτι στο Κάστρο και την Terra»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες της Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού, τους μαθητές/τριες του Γυμνασίου και του Λυκείου και υλοποιείται στο Κάστρο της Ζακύνθου. Το πρόγραμμα εξοικειώνει τις περιβαλλοντικές ομάδες με το χώρο του κάστρου ως τόπο περιβαλλοντικού, ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Οι αλληλεπιδράσεις του χώρου και του αστικού περιβάλλοντος αναλύονται σε συνάρτηση με την στρατηγική σημασία της οικιστικής ανάπτυξης στο παρελθόν.

«Τα σκουπίδια μου μειώνω – το νησί μου δε λερώνω»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες της Γ΄, και Δ΄ Δημοτικού και υλοποιείται στο σχολείο. Δομείται σε 3 θεματικές ενότητες, την ενότητα της Μείωσης, την ενότητα της Επαναχρησιμοποίησης και την ενότητα της Ανακύκλωσης, οι οποίες προσεγγίζονται με παρουσιάσεις, βίντεο, παιχνίδια και εργαστήρια κατασκευών.

«Η Διαχείριση του Σεισμικού κινδύνου και τα μέτρα προστασίας σε περίπτωση σεισμού»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες της Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού, τους μαθητές/τριες του Γυμνασίου και του Λυκείου και υλοποιείται στο σχολείο. Το πρόγραμμα αποτελεί μία βιωματική προσέγγιση σε συνάφεια με το σεισμικό φαινόμενο. Οι περιβαλλοντικές ομάδες καλούνται να καταγράψουν τα επικίνδυνα και ασφαλή σημεία στις σχολικές αίθουσες και στον προαύλιο χώρο με γνώμονα την ασφάλειά τους και τη διαχείριση του κινδύνου. Ο πρόγραμμα συμπεριλαμβάνει τη «Σκηνή Μνήμης», δηλαδή τοποθέτηση αντίσκηνου έκτακτης ανάγκης στον προαύλιο χώρο με εκθεσιακό υλικό για το θέμα του σεισμικού φαινομένου.

«Ο ενεργός πολίτης και ο περιβαλλοντικός ρατσισμός»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες του Λυκείου και υλοποιείται στο σχολείο. Αναζητά το σημείο συνάντησης της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με τις θεωρητικές επιστήμες και πιο συγκεκριμένα με τους τομείς της φιλοσοφίας, των κοινωνικών επιστημών και της δικαιοσύνης. Επιχειρείται μία φιλοσοφική θεώρηση της Π.Ε. εστιάζοντας σε 3 ακαδημαϊκούς όρους: Περιβαλλοντική Ηθική, Περιβαλλοντικός Ρατσισμός, Περιβαλλοντική Δικαιοσύνη. Στην υλοποίηση του προγράμματος αξιοποιούνται οι νέες μορφές γραμματισμών όπως ο οπτικός γραμματισμός, ενώ ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη ενεργοποίηση συμμετοχικής δράσης (ενημέρωση, συνειδητοποίηση, αφύπνιση, καλλιέργεια ενδιαφέροντος κτλ) με στόχο όλες οι μαθητικές ομάδες να διερευνήσουν την πολυεπίπεδη και προβληματική σχέση του ανθρώπου με τη φύση αλλά και το δικαίωμα να ζούμε σε καθαρό περιβάλλον.

«Πράσινες Περιπατητικές διαδρομές στην «Ύπαιθρο Χώρα» - ο οικισμός του Μαχαιράδου

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες της Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού, τους μαθητές/τριες του Γυμνασίου και του Λυκείου. Υλοποιείται σε επιλεγμένες τοποθεσίες, όπως το παράκτιο δάσος στο Καλαμάκι, κατόπιν συνεννόησης με τη σχολείο. Μέσω βιωματικών δραστηριοτήτων επιδιώκεται η παρατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και η αλληλεπίδραση των μαθητών/τριών με αυτό.

«Το λιμάνι της Ζακύνθου: Χθες – Σήμερα – Αύριο»

Το πρόγραμμα προσφέρεται στους μαθητές/τριες της Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού, τους μαθητές/τριες του Γυμνασίου και του Λυκείου και υλοποιείται στο λιμάνι της Ζακύνθου, δίνοντας τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες να το γνωρίσουν και να το μελετήσουν πολύπλευρα.

«Δημιουργική Γραφή και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση»

- Η ιστορία της μαμάς φώκιας (Πιλοτικό για τις Α και Β Δημοτικού)
- Πέτρες που μιλάνε (Πιλοτικό για τις Γ και Δ Δημοτικού)
- Γράφω ιστορίες για το περιβάλλον με την τράπουλα του Vladimir Prop (Πιλοτικό για την Ε και Στ Δημοτικού και το Γυμνάσιο)
- Περιβάλλον και Σεναριογραφία (Πιλοτικό για το Λύκειο)

«Πρόγραμμα στο Μουσείο»

- Στο Μουσείο Σολωμού και Επιφανών Ζακυνθίων
  - Ανακαλύπτοντας το Μουσείο Σολωμού Συντροφιά με την Ελισάβετ (Γ και Δ)
  - Οι προτομές στο μουσείο Σολωμού: Τα Πρόσωπα & οι Ιστορίες τους - Οι Καλλιτέχνες και οι Εικαστικές τους Προτάσεις (Ε,Στ, Γυμνάσιο)
  - Μικροί σοπράκομιτοι, βιβλικές μορφές, αγριεμένα λιοντάρια (Ε,Στ, Γυμνάσιο,)
  - Η Ζάκυνθος του Γιάννη Τσακασιάνου (Λύκειο)
- Στο Βυζαντινό Μουσείο Ζακύνθου
  - Ο Πίνακας του Ιωάννη Κοράη 'Η λιτανεία του Αγίου Χαραλάμπη'(1756) : Κοινωνικές Συνιστώσες του Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος στη Ζάκυνθο του 18ου αιώνα (Γυμνάσιο, Λύκειο)

Ακολουθεί συνοπτικός πίνακας με τα προγράμματα του ΚΠΕ Λιθακιάς Ζακύνθου και το χώρο υλοποίησής τους. Τα έξοδα μετακίνησης των μαθητικών περιβαλλοντικών ομάδων, που συμμετέχουν στα προγράμματα του ΚΠΕ, επιβαρύνονται οι σχολικές μονάδες.

Τίτλος προγράμματος (χώρος υλοποίησης)	Νηπιαγωγείο (Νήπια & Προνήπια)	Δημοτικό						Γυμνάσιο			Λύκειο		
Θαλάσσιο Περιβάλλον - Απειλούμενα Είδη (εγκαταστάσεις ΚΠΕ)						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ
Ελιά - Λάδι - Ο Ελαιώνας ως Οικοσύστημα (εγκαταστάσεις ΚΠΕ)						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ
Ο σεισμός σαν φαινόμενο – Επιπτώσεις - Μέτρα προστασίας (εγκαταστάσεις ΚΠΕ)													
Οικολογικό αποτύπωμα και Υπερκατανάλωση (Σχολείο)						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ			
Περιπατητικές Διαδρομές στην πόλη της Ζακύνθου (Πεδίο: Πόλη)													
a. Περιβαλλοντικό μονοπάτι στο Ιστορικό Κέντρο						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ
b. Μνημεία ... Καμpanαρία...						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ
c. Από τον Άγιο (Διονύσιο) στην Κυρία των Αγγέλων						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ
Περιβαλλοντικό μονοπάτι στο Κάστρο και την Terra (Πεδίο: Κάστρο)						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ
Τα Σκουπίδια μου Μειώνω - το Νησί μου δε Λερώνω (Σχολείο)				Γ	Δ								
Διαχείριση Σεισμικού Κινδύνου - Μέτρα Προστασίας (Σχολείο)						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ
Θαλασσοσοφίες (Σχολείο)	✓												
Ο ενεργός πολίτης και ο περιβαλλοντικός Ρατσισμός (Σχολείο)											Α	Β	Γ
Πράσινες περιπατητικές διαδρομές στην "Υπαιθρο Χώρα" - Ο οικισμός του Μαχαιράδου (Πεδίο)						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ
Το λιμάνι της Ζακύνθου: Χθες - Σήμερα - Αύριο (Πεδίο: Λιμάνι Ζακύνθου)						Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ	Α	Β	Γ

Δημιουργική Γραφή και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Σχολείο)														
a. Η ιστορία της μαμάς φώκιας		A	B											
b. Πέτρες που μιλάνε				Γ	Δ									
c. Γράφω ιστορίες για το περιβάλλον με την τράπουλα του Vladimir Prop						E	ΣΤ	A	B	Γ				
d. Περιβαλλοντικές σκέψεις και Σεναριογραφία										Γ	A			
Ανακύκλωση σημαίνει... το παιχνίδι μας μαθαίνει... (Σχολείο)	✓													
Πρόγραμμα στο Μουσείο (Πεδίο: Μουσείο)														
• Στο Μουσείο Σολωμού και Επιφανών Ζακυνθίων														
a. Ανακαλύπτοντας το Μουσείο Σολωμού Συντροφιά με την Ελισάβετ				Γ	Δ									
b. Οι προτομές στο μουσείο Σολωμού: Τα Πρόσωπα & οι Ιστορίες τους - Οι Καλλιτέχνες και οι Εικαστικές τους Προτάσεις						E	ΣΤ	A	B	Γ				
c. Μικροί σοπρακόμιτοι, βιβλικές μορφές, αγριεμένα λιοντάρια						E	ΣΤ	A	B	Γ				
d. Η Ζάκυνθος του Γιάννη Τσακασιάνου											A	B	Γ	
• Στο Βυζαντινό Μουσείο Ζακύνθου														
e. Ο Πίνακας του Ιωάννη Κοράη 'Η λιτανεία του Αγίου Χαραλάμπη'(1756) : Κοινωνικές Συνιστώσες του Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος στη Ζάκυνθο του 18ου αιώνα									A	B	Γ	A	B	Γ